

Malmö stad

Miljöförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum: 2026-02-16

Vår referens:

Micaela Aleman Enhetschef

Epost:

Micaela.aleman@malmo.se

Diarienummer:

MN-2026-874

Remiss från Livsmedelsverket - Förslag till ändring av Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:9) om användning av symbolen Nyckelhålet

Sammanfattning

Nyckelhålet syftar till att underlätta för konsumenter att välja hälsosammare livsmedel genom tydlig märkning av produkter med mer fullkorn och fibrer samt lägre innehåll av salt, socker och mindre ohälsosamma fetter. Kriterierna för märkningen baseras på de nordiska näringsrekommendationerna (NNR), och Livsmedelsverket föreslår nu uppdateringar av föreskriften (LIVSFS 2005:9) för att säkerställa fortsatt överensstämmelse med dessa riktlinjer. Miljöförvaltningen bedömer att förslaget är vetenskapligt förankrat, välgrundat och förenligt med det nordiska samarbetet kring kost och folkhälsa. De föreslagna ändringarna förväntas stärka folkhälsoarbetet och bidra till ett mer hälsosamt livsmedelsutbud. Miljöförvaltningen ser därmed positivt på Livsmedelsverkets förslag.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

1. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2026-02-16
- Förslag till yttrande, daterat 2026-02-16
- Föreskrifter om ändringar i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2025:9) om användning av symbolen Nyckelhålet
- Konsekvensutredning över förslaget till ändring av Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2025:9) om användning av symbolen Nyckelhålet

Beslutsplanering

Miljönämnden 2026-03-25

Beslutet skickas till

Livsmedelsverket

Ärendet

Livsmedelsverket har översänt remiss om förslag ändringar i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2025:9) om användning av symbolen Nyckelhålet. Svar

önskas senast 2026-03-23, men anstånd har begärts och meddelats så att svar ska lämnas senast 2026-04-01.

Nyckelhålet är ett registrerat varumärke som tillhör Livsmedelsverket. Användningen av symbolmärkningen Nyckelhålet är frivilligt och kostnadsfritt men för att få använda symbolen behöver den aktuella produkten uppfylla ett antal kriterier. Nyckelhålet är en symbol för så kallade näringspåståenden.

Syftet med Nyckelhålet är att underlätta för konsumenter att välja hälsosammare livsmedelsalternativ i olika livsmedelsgrupper. Genom att välja Nyckelhålmärkta produkter får konsumenter i sig mer fibrer och fullkorn, mindre salt och socker samt nyttigare fett. Den vetenskapliga grunden för nyckelhålskriterierna är de nordiska näringsrekommendationerna (NNR).

Nyckelhålets kriterier ger även livsmedelsproducenter stöd i utvecklingen av hälsosammare produkter. Kriterierna fungerar i det avseendet som vägledning och tydliggör de näringsmässiga ramarna som definierar vad som kan klassas som ett hälsosammare alternativ inom olika livsmedelsgrupper utifrån Nyckelhålets perspektiv.

Bestämmelser om den svenska Nyckelhålmärkningen finns i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:9) om användning av symbolen Nyckelhålet.

Livsmedelsverket föreslår ändringar i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:9) om användning av symbolen Nyckelhålet. Förslaget rör framför allt näringsmässiga ändringar som syftar till att kriterierna för Nyckelhålmärkningen ska vara i linje med de nordiska näringsrekommendationerna (NNR). Förslaget har tagits fram i samarbete med Danmark, Norge och Island, som har motsvarande regleringar i sina nationella föreskrifter.

Ändringarna innebär i huvudsak att:

- villkoret för salt i vissa livsmedelsgrupper sänks,
- kravet för fullkorn i vissa livsmedelsgrupper höjs,
- villkoret för fibrer i en livsmedelsgrupp höjs,
- beräkningen av en produkts fullkornshalt i vissa livsmedelsgrupper ändras,
- villkoret för fett i en livsmedelsgrupp ändras,
- villkoret avseende mättat fett i en livsmedelsgrupp tas bort,
- villkoret avseende sockerarter i en livsmedelsgrupp tas bort samt
- fröer inkluderas i en livsmedelsgrupp.

Ändringarna avser följande livsmedelsgrupper:

- Obearbetade nötter och jordnötter (grupp 3)
- Frukostflingor och müsli (grupp 6)
- Gröt och grötpulver (grupp 7)
- Mjukt bröd samt brödmixer och Rågbröd, brödmixer och andra produkter baserade på råg (grupp 8 a och b)
- Hårt bröd och skorpor samt färdigmix till sådana produkter (grupp 9)
- Pasta (utan fyllning) (grupp 10)
- Ost (grupp 16)
- Helt eller delvis vegetabiliska produkter (grupp 17)
- Färskost och motsvarande produkter (grupp 18)
- Matfett och matfettsblandningar (grupp 19)
- Matoljor, flytande matfett och flytande matfettsblandningar (grupp 20)
- Produkter framställda av minst 50 % bearbetade fiskeriprodukter (grupp 22 a-d)
- Kött och produkter som innehåller kött (grupp 24 a-c)
- Helt eller delvis vegetabiliska produkter avsedda för samma användning som livsmedelsgrupp 22 och 24, övriga produkter (grupp 25 b)
- Piroger, pizzor, vårrullar, andra pajer än efterrättspajer och liknande produkter (grupp 28)
- Smörgåsar, baguetter, wraps och liknande produkter (grupp 29)

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2027. Livsmedelsverket föreslår att livsmedel som före den 1 oktober 2028 har märkts enligt äldre bestämmelser får fortsätta att släppas ut på marknaden till dess att lagren tar slut.

Konsekvensbeskrivning

Förslaget till ändringar i Nyckelhälsföreskrifterna bedöms i huvudsak bidra positivt till barnets bästa. Genom skärpta kriterier för bland annat salt, fullkorn och fibrer stärks förutsättningarna för att barn ska exponeras för och erbjudas mer näringsmässigt hälsosamma livsmedelsalternativ. Förslaget bedöms ligga i linje med barnets bästa och bidra till förbättrade förutsättningar för en hälsosam kost bland barn.

Förslaget har positiva konsekvenser för jämlikheten i folkhälsa och inga identifierade negativa effekter på jämställdhet eller diskriminering.

Förslaget bedöms inte påverka miljönämnden ekonomiskt eller organisatoriskt.

Till remissen bifogas en konsekvensutredning, där det anges att förslaget innebär en begränsad påverkan på berörda aktörer. Ekonomiska konsekvenser kan främst uppstå för livsmedelsföretag som tillverkar produkter som märker produkterna med Nyckelhålet. De behöver se över sitt produktutbud (recept, råvaror) för att det ska stämma överens med de nya villkoren för användningen av Nyckelhålet.

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen bedömer att Livsmedelsverkets förslag till ändringar av kriterierna för Nyckelhålmärkningen är väl motiverade och nödvändiga för att säkerställa märkningens fortsatta relevans i linje med de nordiska näringsrekommendationerna (NNR).

De föreslagna ändringarna innebär främst skärpta krav på salt, fullkorn och fibrer, samt uppdaterade beräkningsmodeller för fullkornshalter. Ändringar görs i ett stort antal livsmedelsgrupper, bland annat bröd, spannmålsprodukter, ost, matfetter, vegetabiliska produkter, fisk- och köttprodukter samt sammansatta måltider. Förslaget innebär även att fröer inkluderas i flera grupper, och att vissa kriterier som inte längre bedöms relevanta tas bort, exempelvis villkor för mättat fett eller sockerarter i vissa grupper.

Miljöförvaltningen bedömer att förslaget är vetenskapligt förankrat, väl avvägt och i linje med det nordiska samarbetet kring kost och hälsa. Förslaget bedöms dessutom stärka folkhälsoarbetet och bidra till ett mer hälsosamt livsmedelsutbud på marknaden.

Sammanfattningsvis tillstyrker miljöförvaltningen Livsmedelsverkets förslag till ändringar av föreskrifterna.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Arvid Nordland
Avdelningschef